

VID

**Studieplan for videreutdanning i palliativ sykepleie
60 studiepoeng**

**Programme Description for Continuing Education in
Palliative Nursing
60 ECTS**

Kull 2021

**Fakultet for helsefag
Faculty of Health Studies**

VID Bergen

Godkjent 9. mai 2019 av Utdanningsutvalget
Approved 9 May 2019 by The Education Committee

Oppdatert 12. mars 2021
Revised 12. March 2021

Innhold

1. Presentasjon av studiet	3
2. Målgruppe og opptakskrav	3
3. Læringsutbytte.....	4
4. Arbeids- og undervisningsformer	5
5. Internasjonalisering	5
6. Praksisstudier.....	6
7. Vurderingsformer.....	6
8. Studiets oppbygging	6
Emnebeskrivelser.....	8
MAPAL5100	8
Palliativ sykepleie 1.....	8
MAPAL5200	10
Palliativ sykepleie 2.....	10
MAPAL500	12
Grunnlagsforståelse og rammer - palliativ sykepleie	12
MAPAL5300	15
Livssyn, verdier og relasjoner i profesjonell praksis	15
MAPAL5400	17
Vitenskapsteori, forskningsmetoder og forskningsetikk.....	17

1. Presentasjon av studiet

Palliativ sykepleie er aktiv lindrende behandling, pleie og omsorg til pasienter med alvorlig livstruende sykdom og deres pårørende. Den palliative tilnærmingen er diagnoseuavhengig og tverrfaglig. Sykepleier har en sentral koordinerende rolle. Oppmerksomheten er rettet mot å fremme livsmot og livskvalitet til den alvorlig syke og dens pårørende i forhold til hvor i sykdomsforløpet pasienten og pårørende befinner seg (kurativ, livsforlengende, symptomlindrende, døende, sorg/etterlatte). Når utsiktene til helbredelse ikke lenger er tilstede rammes pasienter og pårørende på en fundamental måte og livets store spørsmål melder seg med økt styrke. Ved alvorlig sykdom er det behov for både grunnleggende og spesialisert palliativ kompetanse. Pasienter med behov for palliativ omsorg og deres pårørende finner vi både i spesialist- og kommunehelsetjenesten. Utdanningen i palliativ sykepleie følger nasjonal og internasjonal beskrivelse av kompetanse i palliasjon for sykepleiere, og anbefalinger for utdanning i palliativ sykepleie.

Videreutdanningen i palliativ sykepleie er en praksisnær og forskningsbasert videreutdanning med høy faglig kvalitet og relevans. Studiet skal bidra til at studentene har ferdigheter og kompetanse som gjør dem i stand til å møte pasienter med alvorlig uhelbredelig sykdom og kort forventet levetid. Ferdighetene skal være integrert på en slik måte at studentene blir ressurspersoner på sine arbeidsplasser og kan påta seg faglig leder- og utviklingsoppgaver innen palliativ omsorg i både kommune- og spesialisthelsetjenesten.

Videreutdanning i Palliativ sykepleie tar utgangspunkt i hospice-bevegelsens verdier og omsorgsfilosofi, Verdens Helseorganisasjon sin definisjon av palliativ omsorg (2013), Helsedirektoratets (2015) beskrivelse av kompetanse i palliasjon for sykepleiere og European Association for Palliative Care (2004) sine anbefalinger for utdanning i palliativ sykepleie.

Videreutdanningen kan inngå som første del av [master i klinisk sykepleie](#)

Nøkkelinformasjon om studiet

ISCED: 0913 Nursing and midwifery

Studieprogramkode:

Antall studiepoeng: 60

Kvalifikasjonsnivå:

Videreutdanning

Grad etter avsluttet studium:

Undervisningsspråk: Norsk

Organisering av studiet: Deltid (50 % studiebelastning)

Praksisstudier: Ja

Praksisomfang: 6 uker

Fastsatt studietid: 2 år

Studieåret starter: Høst

Undervisningssted: Bergen
Haraldsplass

2. Målgruppe og opptakskrav

Studiet retter seg mot sykepleiere som arbeider, eller ønsker å arbeide med pasienter med alvorlig livstruende eller livsbegrensende sykdom i kommune- og spesialisthelsetjenesten.

Opptak til studiet skjer på grunnlag av fullført bachelor i sykepleie (180 studiepoeng) fra høgskole/universitet og minimum to års relevant, pasientrettet yrkespraksis (100% stilling eller sammenlagt tilsvarende 100% stilling) etter fullført utdanning.

For søkere med utenlandsk helsefaglig utdanning, er det kun arbeidserfaring etter innvilget norsk autorisasjon som blir vurdert.

Søkere med utenlandsk utdanning må dokumentere at de oppfyller krav til norsk- og engelskkunnskaper i forskrift 6. januar 2017 nr. 13 om opptak til høgere utdanning.¹

Det er mulig å søke seg inn i masterprogrammets 3. og 4. år (for deltid) med eget opptak på dette. Opptak til 3. og 4. år finner sted på grunnlag av fullført 3-årig bachelor (180 studiepoeng) i sykepleie fra høgskole/universitet og 1-årig klinisk videreutdanning på 60 stp.

For ytterligere informasjon henvises til høgskolens forskrift om opptak.^[2]

3. Læringsutbytte

Læringsutbyttebeskrivelsene er lagt på 2. syklus i tråd med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket for høyere utdanning.² Etter fullført studium skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har inngående kunnskap innenfor fagfeltet palliativ sykepleie, grunnlagsforståelse, verdigrunnlag og faglige tilnærminger
- har inngående kunnskap om gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer
- har inngående kunnskap om egen funksjon og ansvarsområde
- har inngående kunnskap om organisering av det palliative tjenestetilbudet, inklusiv klinisk ledelse, tverrfaglig og tverretatlig samhandling
- har inngående kunnskap om vitenskapsteori, forskningsmetode og forskningsetikk

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan utøve avansert palliativ sykepleie til pasienter med livstruende og livsbegrensende sykdom på en reflektert, allsidig og innsiktsfull måte
- kan analysere faglige problemstillinger og anvende forskningsbasert kunnskap for å oppnå sikre og trygge tjenester
- kan samarbeide og kommunisere med bevissthet omkring maktforhold og strukturer i samfunnet som påvirker menneskers livssituasjon

¹ https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2016-12-12-1595#KAPITTEL_3

² <https://www.regjeringen.no/no/tema/utdanning/hoyere-utdanning/nasjonalt-kvalifikasjonsrammeverk/id564809/>

- kan utøve faglig skjønn og anvende forsknings- og erfaringsbasert tilnærming i møte med pasienter og pårørende

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan utøve kritisk refleksjon og etisk dømmekraft i møte med brukere, pasienter og pårørende
- kan bidra til økt toleranse gjennom verdidiskusjoner i relasjon til profesjonell praksis
- kan analysere og forholde seg kritisk til ulike informasjonskilder, anvender disse ved faglige vurderinger og bidrar til endrings- og utviklingsarbeid på avansert nivå

4. Arbeids- og undervisningsformer

Arbeids- og undervisningsformene skal legge til rette for at kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse søkes integrert i studentenes praksis. Studiet er samlingsbasert med 3 ukesamlinger per semester med arbeidskrav mellom samlingne.

Høgskolen legger opp til varierte læringsarenaer. Sammenhengen mellom teoretisk kunnskap og praktisk trening står sentralt i utvikling av studentenes vurderings- og handlingskompetanse. Det tilstrebes gjensidighet og samspill mellom tanke og handling, vurdering og praktiske ferdigheter. Faglig og personlig vekst fremmes gjennom refleksjon og bebreiding av ny kunnskap og egen erfaring gjennom egnede arbeidsmåter og studieformer.

Studiet er basert på varierte arbeids- og undervisningsformer:

- forelesninger med vekt på dialog og studentdeltakelse
- gruppearbeid
- seminarer
- praksisstudier
- oppgaveveiledning
- faglige og pedagogiske digitale verktøy

5. Internasjonalisering

Studiet integrerer en internasjonal forståelse av palliativ omsorg gjennom pensum og undervisningstema. Dialog med det internasjonale kunnskapsfeltet studieprogrammet relaterer seg til, skjer i form av litteratur, aktuell tematikk og gjesteforelesere.

VID vitenskapelige høgskole har internasjonalisering som et av sine strategiske mål. Studentene kan ta initiativ til studiebesøk i utlandet med formål å få kjennskap til palliative fagmiljøer internasjonalt. Høgskolen kan etter individuell søknad, bidra til tilrettelegging for praksis i utlandet.

VID har opprettet egne avtaler med andre høgskoler og universiteter som åpner for besøk og samarbeid. Informasjon om internasjonale samarbeidspartnere finnes på høgskolens nettside.

6. Praksisstudier

Praksisstudiene er obligatoriske og har et samlet omfang på 6 uker. Egen plan for praksisperiodene blir utarbeidet. Fravær over 10 % per praksisperiode medfører at praksis ikke blir bestått før overskredet fravær er tatt igjen. Fraværsprosenten regnes i totalt antall timer fravær i praksis i den aktuelle praksisperioden. Studenten kan på eget initiativ tilrettelegge for praksis på eget hjemsted, forutsatt at praksisstedet godkjennes av fagansvarlig ved høgskolen.

Politiattest innkreves før studenten kan gå ut praksis.

7. Vurderingsformer

Det gjennomføres arbeidskrav, skoleeksamen eller hjemmeksamen i hvert emne. Eksamensdatoer og retningslinjer for eksamen/arbeidskrav informeres det om i Studentweb og på elektronisk læringsplattform. Se rutiner og regelverk ved VID vitenskapelige høgskole³.

For at studiet skal kunne godkjennes må alle arbeidskrav innenfor hvert emne være godkjent og eksamener være bestått. Utdanningen stiller i tillegg krav om 80% fremmøte på hvert emne. Fravær i undervisning over 20% kan kompenseres med et ekstra arbeidskrav.

8. Studiets oppbygging

Studiet er organisert med 3 ukесamlinger per semester knyttet til teoretiske studier. I tillegg kommer praksis.

Informasjon om praksisperioder gis ved oppstart av første studieår.

DELTID

1. studieår				
Emnekode	Emnenavn	Studiepoeng	Semester	O/V*
MAPAL5100	Palliativ sykepleie 1	15	Høst	O
MAPAL5200	Palliativ sykepleie 2	15	Vår	O

³ www.vid.no/student/ og <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2016-12-12-1595>

2. studieår				
Emnekode	Emnenavn	Studiepoeng	Semester	O/V*
MAPAL5000	Grunnlagsforståelse og rammer for palliativ sykepleie	10	Høst	O
MAPAL5300	Livssyn, verdier og relasjoner i profesjonell praksis	5	Høst	O
MAPAL5400	Forskningsetikk, vitenskapsteori og metode	15	Vår	O
*O=obligatorisk emne, V=valgemne				

Emnebeskrivelser

MAPAL5100

Palliativ sykepleie 1

Palliative Nursing 1

Innhold

Med utgangspunkt i hospice- og omsorgsfilosofi fokuseres det på smertefysiologi og symptomlindring av de konkrete og framtreddende kroppslige plager ved alvorlig og livstruende eller livsbergrensende sykdom. I tillegg vektlegges nasjonale retningslinjer, ulike kartleggings- og kvalitetssikringsverktøy og organisering av det palliative tilbud i helsetjenesten.

Hovedtemaer:

- Hospicefilosofi og palliasjonens historie
- Rolle og funksjon ved palliativ sykepleie
- Smertefysiologi
- Ulike stadier i det palliative forløp
- Symptomlindring
- Ulike kartleggings- og kvalitetssikringsverktøy
- Organisering av palliative tjenester
- Lindrende pleie og behandling ved ulike livstruende eller livsbegrensende sykdommer uavhengig av alder
- Ivaretagelse av pårørende

Læringsutbytte

Etter fullført emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har inngående kunnskap om sykepleierens rolle i palliativ omsorg
- har spesialisert kunnskap om smertefysiologi og symptomlindring
- har avansert kunnskap om ulike verktøy for kartlegging av smerter og andre plagsomme symptom
- har avansert kunnskap om organisering av det palliative tilbudet i Norge

Emnekode: MAPAL5100

Antall studiepoeng: 15

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Høyere grad

Plassering i studieløpet:

1 semester

Heltid: Ikke aktuelt

Deltid: 1. studieår

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Bergen

Undervisningstermin: Høst

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Ja

Praksisomfang: 106,5 timer

Undervisningsomfang: 30 timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:
14,5 timer (ferdighetstrening)

Omfang studentstyrt arbeid:
254 timer

Totalt antall studentarbeidstimer:
405 timer

Progresjonskrav: Nei

Ferdigheter:

Studenten

- kan utøve omsorg til pasienter med livstruende eller livsbegrensende sykdom
- kan analysere faglige problemstillinger med utgangspunkt i fagområdets historie, tradisjoner, egenart og plass i samfunnet
- kan bidra til at god symptomkontroll ivaretas ved strategiske og forebyggende tiltak
- kan identifisere ulike stadier i det palliative forløp

Generell kompetanse:

Studenten

- kan forholde seg kritisk og konstruktivt til eget kompetanseområde og egen rolle i tverrfaglig /etatlig samarbeid
- kan analysere kontekstens muligheter og begrensninger for utøvelse av palliativ omsorg

Arbeids- og undervisningsformer

- Forelesninger, refleksjon og praksisstudier.

Obligatoriske aktiviteter

- Praksisstudier med tilhørende refleksjonsnotat
- Framlegg av oppgave på eget arbeidssted
- 80% frammøte til undervisning

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Oppgave	Ett semester	Bestått/ikke bestått

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Oppgaven har fokus på symptomlindring og skrives individuelt eller i gruppe på to studenter. Denne skal være bakgrunnsmateriale for undervisning (framlegg) på eget tjenestested eller til medstudenter. Omfang er 1500 ord (+/- 10%).

Annet

Studentene skal ha 3 ukers kliniske praksisstudier i kommune- eller spesialisthelsetjenesten. Refleksjonsnotatet skal ta utgangspunkt i en klinisk pasientsituasjon fra første praksisperiode. Det reflekteres over symptomlindring. Omfang 1000 ord, +/- 10%.

Pensum

Pensum blir publisert i eget pensumlistesystem - Leganto.

MAPAL5200

Palliativ sykepleie 2 Palliative Nursing 2

Innhold

Fokuset er å møte og lindre pasientens komplekse og sammensatte lidelse. Fysiske, psykososiale og åndelig dimensjoner står sentralt. En helhetlig tilnærming og et tverrfaglig perspektiv vektlegges.

Hovedtemaer:

- Tverrfaglighet og frivillige som ressurs
- Faglig og personlig veiledning
- Livsmot
- Kulturelt mangfold
- Lidelsens psykologi
- Ethiske dilemma og refleksjon knyttet til livets avslutning
- De siste dager og timer, og etter dødsfall
- Etterlatte og sorgarbeid

Læringsutbytte

Etter fullført emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har inngående kunnskap om tverrfaglig tilnærming
- har inngående kunnskap om andre yrkesgruppers kompetanse i det palliative team
- har inngående kunnskap om betydningen av eksistensielle og åndelige problemstillinger med relevans for palliativ omsorg
- har bred kunnskap om akutte tilstander ved langkommet kreftsykdom

Ferdigheter:

Studenten

- kan vurdere konsekvenser og iverksette lindrende tiltak ved alvorlig sykdom, for både pasienten og familien/pårørende
- kan anvende ulike kommunikasjons- og samtaleferdigheter i møte med pasient og pårørende

Emnekode: MAPAL5200

Antall studiepoeng: 15

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Høyere grad

Plassering i studieløpet 1. studieår

Deltid: 1. studieår

Undervisningspråk: Norsk

Undervisningssted: Bergen

Undervisningstermin: Vår

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Ja

Praksisomfang: 106,5 timer

Undervisningsomfang: 30 timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:
14,5 timer (ferdighetstrening)

Omfang studentstyrt arbeid:
354 timer

Totalt antall studentarbeidstimer:
405 timer

Progresjonskrav: Fullført palliativ sykepleie del 1

Generell kompetanse:

Studenten

- har et reflektert forhold til eutanasi
- kan praktisere kulturforståelse i møte med lidelse ved livets avslutning
- kan forholde seg aktivt til egne holdninger, og møter pasienter og pårørende med ydmykhet, respekt og omsorg
- kan samhandle på tvers av profesjoner og nivåer i helsetjenesten
- kan analysere relevante fag-, yrkes- og forskningsetiske problemstillinger
- kan kommunisere om faglige problemstillinger, analyser og konklusjoner innenfor fagområdet, både med spesialister og til allmennheten

Arbeids- og undervisningsformer

- Forelesninger, refleksjon og diskusjon
- Praksisstudier

Obligatoriske aktiviteter

- Praksisstudier med tilhørende refleksjonsnotat
- 80% frammøte til undervisning

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Skriftlig eksamen	5 timer	A-F

Annet

I løpet av andre semester skal studenten gjennomføre 3 uker kliniske studier på palliativt senter i sykehus eller i palliativ enhet i sykehjem hvor symptomlindring i et tverrfaglig perspektiv er i fokus.

Refleksjonsnotatet skal ta utgangspunkt i en klinisk pasientsituasjon studenten har erfart under andre praksisperiode.

Pensum

Pensum blir publisert i eget pensumlistesystem - Leganto.

MAPAL500

Grunnlagsforståelse og rammer - palliativ sykepleie Understanding Basic Phenomena and Framework – Palliative Nursing

Innhold

Emnet skal gi studentene økt kunnskap om helse- og velferdstjenestenes kompleksitet og organisering, med vekt på palliative tjenester. Verdier, tradisjoner, grunnlagstenkning, prioriteringer, lover og retningslinjer danner grunnlag for klinisk palliativ sykepleie.

Studentene skal utvikle ferdighet i samhandling, kommunikasjon og tverrfaglig tilnærming.

Systemforståelse og kunnskap om tjenesteutvikling står sentralt. Lærings-, mestrings- og endringsprosesser tar utgangspunkt i brukermedvirkning og rettigheter.

Hovedtemaer:

- Helse og sykdom
- Organisering av palliative tjenester
- Sentrale fenomener og begreper i palliativ sykepleie
- Juridiske rammer og helsepolitiske føringer
- Samhandling, ledelse og tverrfaglighet
- Forbedringskunnskap
- Læring og formidling
- Kommunikasjon

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har inngående kunnskap om hvordan arbeide kunnskaps- og verdibasert
- har inngående kunnskap om lover, forskrifter, rammebetingelser for palliative tjenester og helsepolitikk
- har avansert kunnskap om helsetjenestens organisering, ledelse, tverrfaglig samhandling og tjenestekoordinering
- har inngående kunnskap om pasientsikkerhet, kvalitets- og tjenesteutvikling

Emnekode: MAPAL5000
Antall studiepoeng: 10
Tilbys som enkeltemne: Nei
Emnestatus: Obligatorisk
Studienivå: Høyere grad
Plassering i studieløpet
Heltid: 1. studieår
Deltid: 2. studieår
Undervisningsspråk: Norsk
Undervisningssted: Bergen
Undervisningstermin: Høst
Obligatorisk undervisning: Ja
Praksisstudier: Nei
Praksisomfang:
Undervisningsomfang: 30 timer
Omfang annet lærerstyrt arbeid: 0 timer
Omfang studentstyrt arbeid: 240 timer
Totalt antall studentarbeidstimer: 270 timer
Progresjonskrav: nei

Ferdigheter:

Studenten

- kan samhandle på tvers av profesjoner og nivåer i helsetjenesten
- kan ta lederansvar og beslutninger i situasjoner der det er påkrevd
- kan undervise og veilede pasienter, brukere og pårørende
- kan undervise og veilede kollegaer og helsepersonell
- kan anvende forbedringskunnskap og relevante metoder i utvikling av tjenestene

Generell kompetanse:

Studenten

- kan anvende kunnskap og ferdigheter selvstendig i tjenesteutøvelse gjennom å vise samarbeidsevne, ansvarlighet, evne til refleksjon og kritisk tenkning
- kan bidra til brukermedvirkning
- kan arbeide utfra sykepleiens verdier og grunnlagsforståelse
- kan bidra til økt pasientsikkerhet, koordinering og kontinuitet på tvers av tjenester og sektorer
- har forståelse for helsetjenestens kompleksitet og bidrar til nytenkning og innovasjon
- kan anvende forskning og erfaring med en faglig og etisk bevisst holdning

Arbeids- og undervisningsformer

- Forelesninger
- Studentaktive metoder
- Selvstudium

Obligatoriske aktiviteter

- Gruppearbeid med framlegg
- 80 % fremmøte til undervisningen

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Oppgave	Ett semester	Bestått/ikke bestått

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Oppgaven er relatert til grunnlagsfenomener i aktuelt klinisk arbeidsfelt. Oppgavens omfang er 3000 ord (+/- 10 %).

Annet

Alle deler av obligatoriske aktiviteter og vurderingsordningen må være godkjent/bestått for at emnet som helhet skal være bestått.

Pensum

Pensum blir publisert i eget pensumlistesystem - Leganto.

MAPAL5300

Livssyn, verdier og relasjoner i profesjonell praksis Worldviews, values and professional practice

Revidert emnebeskrivelse godkjent i UU 25.02.2021

Innhold

Emnet er VIDs profilemne for alle masterprogrammer. Emnet har særlig fokus på profesjonell praksis med vekt på bevissthet om verdier, inkludert en forståelse av hva VIDs diakonale verdier handler om.

Emnet har en særlig vekt på utfordringer knyttet til maktproblematikk, ulike verdier og livssyn i profesjonell praksis. Emnet setter søkelys på studentens forståelse for betydningen av eget verdi- og livssynsgrunnlag i møte med andre mennesker og deres ulike verdier og livssyn.

Hovedtemaer:

- Verdier og verdibevissthet
- Livssyn, kultur og mangfold i profesjonell praksis
- Kritisk refleksjon over egne, profesjonelle og institusjonelle forforståelser og verdier
- Maktperspektiver i profesjonell praksis
- Diakonale og trosbaserte tradisjoner i profesjonell praksis

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har kunnskap om kritiske perspektiver på makt, kultur og verdier i profesjonell praksis
- har kunnskap om trosbaserte og diakonale aktørers tradisjoner og roller i samfunn og velferdsstat
- har utdypet kunnskap om betydningen av livssyn og verdier for profesjonell praksis

Ferdigheter:

Studenten

- kan analysere faglige problemstillinger i lys av menneskelig, kulturelt og livssynsmessig mangfold

Emnekode: MAPAL5300
Antall studiepoeng: 5
Tilbys som enkeltemne: Nei
Emnestatus: Obligatorisk
Studienivå: Høyere grad
Plassering i studieløpet
Heltid: Ikke aktuelt
Deltid: 1. studieår
Undervisningsspråk: Norsk
Undervisningssted: Bergen
Undervisningstermin: Høst
Obligatorisk undervisning: Ja
Praksisstudier: Nei
Praksisomfang: x timer/uker
Undervisningsomfang og annet lærerstyrt arbeid: 15 timer
Omfang studentstyrt arbeid: 120 timer
Totalt antall studentarbeidstimer: 135 timer
Progresjonskrav:

- kan tematisere og analysere livssyn og verdiers betydning for profesjonsutøvelse
- kan identifisere og forholde seg kritisk til maktforhold i profesjonelle relasjoner

Generell kompetanse:

Studenten

- kan initiere og ta del i tverrfaglige livssyns- og verdidiskusjoner
- kan anvende et faglig grunnlag til å kunne forstå og kommunisere med aktører med andre perspektiv og interesser

Arbeids- og undervisningsformer

- Nettleksjoner
- Seminarer/forelesninger
- Studentaktive metoder som fremmer tverrfaglig refleksjon og drøfting
- Selvstudier

Obligatoriske aktiviteter

Tilstedeværelse etter utdanningens prosentsats for nærværspåkt

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Hjemmeeksamen (individuell skriftlig oppgave)	Fastsettes av hver enkelt utdanning	Bestått/ikke bestått

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Omfang 2000 ord (+/- 10%)

Vurderingsformen er en individuell skriftlig oppgave som kan være et faglig essay eller en annen form for skriftlig oppgave som fremmer refleksjon og drøfting av relevante tema i lys av pensum.

Pensum

Pensum blir publisert i eget pensumlistesystem - Leganto.
Pensum har en fellesdel og en fagspesifikk del.

MAPAL5400

Vitenskapsteori, forskningsmetoder og forskningsetikk Theory of Science, Research Methods and Research Ethics

Innhold

Emnet gir en innføring i generelle kunnskapsteoretiske perspektiver og problemstillinger og åpner for videre refleksjoner om de vitenskapsteoretiske tradisjonene i helse- og sosialfag, samfunnsfag, teologi, diakoni- og ledelsesfag. Forholdet mellom vitenskap og verdier og mellom ulike vitenskapsteoretiske posisjoner vil bli belyst. Konsekvenser for forskning i de ulike fagfeltene blir tematisert.

Emnet presenterer det vitenskapelige grunnlaget for kvalitative forskningsdesign; forskningsmetoder, systematikk og sentrale begrep. Det gjøres rede for forskjellige måter å generere data, analytiske fremgangsmåter og ulike fortolkningstradisjoner. Prosesser knyttet til åpenhet, kontekstualisering, brukes medvirkning, samt forskerens påvirkning og etiske ansvar tydeliggjøres.

Emnet gir også et vitenskapelig grunnlag for kvantitative metoder, en innføring i sentrale begreper, ulike typer av design og metoder for innsamling av kvantitative data. Anvendelsesområder, muligheter og begrensninger for ulike design og metoder drøftes. Det gis innføring i ulike analysetradisjoner.

Emnet har et gjennomgående fokus på å øke studentenes informasjonskompetanse. Emnet behandler også etiske utfordringer i forskning som involverer sårbare grupper, og behandler sentrale forskningsetiske prinsipper og retningslinjer med en tverrfaglig tilnærming.

Emnekode: MAPAL5400
Antall studiepoeng: 15
Tilbys som enkeltemne: Nei
Emnestatus: Obligatorisk
Studienivå: Høyere grad
Plassering i studieløpet
Heltid: Ikke aktuelt
Deltid: 2. studieår
Undervisningsspråk: Norsk
Undervisningssted: Bergen
Undervisningstermin: Vår
Obligatorisk undervisning: Nei
Praksisstudier: Nei
Undervisningsomfang: 45 timer inkludert nettlesjoner og seminarer
Omfang annet lærerstyrt arbeid: 0 timer
Omfang studentstyrt arbeid: 360 timer
Totalt antall studentarbeidstimer: 405 timer
Progresjonskrav: Ingen

Hovedtemaer:

- Vitenskapelig kunnskap og profesjonell kunnskap.
- Hovedtradisjoner i vitenskaps- og kunnskapsteori: empiristiske tradisjoner, hermeneutikk, fenomenologi og sosial konstruktivisme.
- Ulike metoder for generering av kvalitative data, eksempelvis intervju, feltstudier, dokumentanalyse.
- Analyse av kvalitative data og presentasjon av funn.
- Ulike metoder for generering av kvantitative data. Prinsipper for operasjonalisering av variabler og metoder for utvalgsprosedyrer.
- Statistisk analyse og fremstilling av kvantitative data.
- Forskningsetikk.

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har inngående kunnskap om ulike vitenskapsfilosofiske og kunnskapsteoretiske grunnsyn og om hermeneutiske tekstfortolkningstradisjoner.
- har spesialisert innsikt i hvordan den generelle vitenskapsteoretiske debatten er reflektert innen ens eget fagfelt.
- har avansert kunnskap om vesentlige kjennetegn ved kvalitative og kvantitative forskningsdesign og forskningsmetoder.
- har inngående kunnskap om hvordan data genereres i kvalitative forskningsprosjekt.
- har avansert kunnskap om ulike analytiske perspektiv og hvordan disse anvendes i kvalitativ forskning.
- har inngående kunnskap om prinsipper for generering av kvantitative data, samt kunnskap om operasjonalisering av variabler og utvalgsprosedyrer i kvantitative forskningsprosjekt.
- har avansert kunnskap om begreper og analytiske tilnærminger innen kvantitative forskningstradisjoner.
- har inngående kjennskap til gjeldende forskningsetiske lover og retningslinjer innenfor enten en humanistisk, samfunnsvitenskapelig eller helsefaglig forskningstradisjon.

Ferdigheter:

Studenten

- kan reflektere over vitenskaps- og kunnskapstradisjoner og kritisk vurdere deres betydning for forskning innenfor eget fagfelt.
- kan utforme et selvstendig og avgrenset forskningsprosjekt hvor vitenskapsteori, kvalitative og/eller kvantitative forskningsmetoder er reflektert og anvendt.
- kan generere og analysere data i henhold til vitenskapelige metoder som er relevante innenfor studentens eget fagfelt.
- kan vurdere og formidle muligheter og begrensninger ved kvalitative, kvantitative og tekstanalytiske forskningsmetoder og vurdere hvilke spørsmål de egner seg best til å besvare.
- kan kritisk behandle og kvalitetssikre kilder, samt referere til anvendt forskning på korrekt måte.
- kan identifisere og reflektere over forskningsetiske problemstillinger og anvende forskningsetiske retningslinjer ved bruk av kvalitative og kvantitative forskningsmetoder.

Generell kompetanse:

Studenten

- har inngående kjennskap til vitenskapelig argumentasjon og ulike posisjoner i tidsaktuelle faglige debatter.
- kan anvende metodiske og vitenskapsteoretiske kunnskaper og ferdigheter på nye faglige områder.
- kan analysere og kritisk reflektere over forskningsprosjekter og vitenskapelige artiklers relevans for eget fagområde.
- kan vurdere og formidle generelle forskningsetiske krav innenfor enten en humanistisk, samfunnsvitenskapelig eller helsefaglig forskningstradisjon.

Arbeids- og undervisningsformer

- Digitale leksjoner og «omvendt undervisning»
- Seminarer og forelesninger
- Ulike studentaktive læringsformer som faglig forum på læringsplattform og presentasjon av fagstoff i mindre grupper
- Tverrfaglig gruppearbeid (TPS)

Obligatoriske aktiviteter

- Studentene må gjennomføre ett arbeidskrav innen hver av emnets to metodedisipliner. Arbeidskravene kan være av ulik art, for eksempel praktiske øvelser, digitale flervalgstester, fremlegg i gruppe, e.a.
- Studentene må skrive en oppgave med en vitenskapsteoretisk problemstilling (1500 ord, +/- 10%)

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Fordypningsoppgave	Ett semester	A-F

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Fordypningsoppgaven skrives over et selvvalgt tema som godkjennes av fakultetet. Omfanget skal være 4000 ord (+/-10%).

Pensum

Pensum blir publisert i eget pensumlistesystem - Leganto.
Pensum har en fellesdel og en fagspesifikk del.